

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 30 petih vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih vrst Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tucestvo Din 25.—, rokopisi se ne vračajo.

UREDNISTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašičeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 36 — CELJE, celjsko uradništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocencova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 301.

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Prva razstava slovenskega novinarstva

Danes dopoldne je bila v okviru velesejma slovesno otvorjena ta naša važna splošno kulturna prireditev

Ljubljana, 1. septembra.

Prav kar so se zopet odprla vrata našega velesejma, njegove jesenske prireditve, ki je dobila letos velik kulturni pomen s prvo razstavo slovenskega novinarstva v proslavo 140letnice Vodnikovih »Lublanskih Novic«. Za nas Slovence pomeni 140 let dolgo dobo in zgodovinar se bo čutil, da v vseh teh dolgih 140 letih nismo posvetili novinarstvu in njegovemu pomenu toliko pozornosti, da bi bili priredili v dolgi vrsti drugih razstav kulturnega značaja tudi novinarsko. Zato se je marsikaj pozabilo in izgubilo, zato je bilo tem težje stisniti v ozek okvir ene same razstave vse, kar smo Slovenci ustvarili na polju novinarstva v 140 letih. Toda začeti je bilo treba in prvi korak je zdaj storjen. Sistematično zbiranje gradiva za zgodovino slovenskega novinarstva bo odslej mnogo lažje in tudi zgodovinarju bo s tem olajšano delo.

Na našem velesejmu je bilo že več kulturnih prireditev, toda prav nič se ne bomo pregrešili zoper skromnost, če trdimo, da je novinarska razstava med njimi najvažnejša, vredna največjega zanimanja vse naše javnosti, pa tudi inozemstva. Ogronom je kulturno delo, ki so ga opravili slovenski novinarji, odkar so začeli izhajati Vodnikove »Lublanske Novice«. Dnevni tisk je po svojem značaju tak, da se človek njegovega pomena in vpliva na vse svoje nehanje skoraj ne zaveda. Dnevnik vzameš v roke, prečitaš ga v naglici in odložiš. In že je pozabljen, že čakaš, da ti pride v roke dnevnik naslednjega dne. In vendar je dnevni tisk močan kulturni faktor, saj posega na vsa polja in področja človeškega dela, saj zvesto spremlja kulturnega človeka na vsakem koraku. Razstava slovenskega novinarstva je torej naša splošna najširša kulturna prireditev in tega se moramo Slovenci dobro zavedati.

Ta naša važna kulturna prireditev bo pa našla svoj odmev tudi med brati Srbi in Hrvati, dala bo pobudo, da bodo tudi srbski in hrvatski novinarji začeli zbirati gradivo za podobne razstave, za zgodovino jugoslovenskega novinarstva, da bomo lahko zunanemu svetu pokazali, kaj smo že storili na tem polju in kaj še snujemo. Zato je prva razstava slovenskega novinarstva obenem tudi splošna jugoslovenska kulturna prireditev in prepričani smo, da bo nevladno morebitnim pomanjkljivostim, ki so pa razumljive in opravičljive, v polni meri dosegla svoj namen.

Svečana otvoritev

Ob navzočnosti najodličnejših predstavnikov in zastopnikov slovenske javnosti in občinstva je bil ob 10. uri otvorjen obenem z razstavo slovenskega novinarstva letošnji ljubljanski jezenski velesejem. Ko je prisel na velesejem zastopnik Nj. Vel. kralja Petra II., ki je letos tudi pokrovitelj razstave slovenskega novinarstva, general Dodič, je vojaška godba zaigrala pozdravno koračnico, nakar je pozdravil predsednik ljubljanskega velesejma g. Fran Bonač vse odličnike: generala Dodiča kot zastopnika Nj. Vel. kralja, notranjega ministra dr. Korošca kot zastopnika vlade in člana častnega predsedstva razstave slovenskega novinarstva, ministra v p. dr. Alberta Kramerja, člana častnega predsedstva razstave, bana dr. Natlačenca, ki je zastopal tudi ministra za trgovino in industrijo, beografskega nadškofa dr. Ujčića, polkovnika g. Mihajlovića, zastopnika ministra za vojsko in mornarico, direktorja dr. Faturja, zastopnika ministra za promet, direktorja dr. Vagaja, zastopnika ministra za pošto in telegraf, načelnika banke uprave ing. Skaberneta, zastopnika ministra za gradnje, direktorja g. Seilarija kot zastopnika finančnega ministra, ljubljanskega župana dr. Adlešiča in mariborskega župana dr. Juvana, zastopnike tujih držav generalnega konzula Nemčije v Zagrebu dr. Schmitla, francoskega konzula Rem-randa, češkoslovaškega konzula Mjnovskega, zastopnika italijanskega konzulata in druge konzularne predstavnike.

Predsednik Bonač je pozdravil še zastopnika šefa Centralnega Presbriroja g. Zlobca, zastopnika Centralne uprave JNU Sokiča in sednika JNU sekcije ljubljana g. Viranta, zastopnike Centralne uprave JNU Sokiča in Stojanovića, predsednika Mariborskega tedna dr. Lipolda, številne navzoče župane mest in trgov iz vsa Slovenije ter vse ostalo odlično občinstvo.

Govor predsednika velesejma F. Bonača

Predsednik Fran Bonač je nato spregovoril:

Spoštovana gospoda! Ko se poletno sonce posavlja od nas ter se po naših vinskih gorah razlega vesela pesem kot znanika bližnje trgovce, so že končane priprave za našo jesensko velesejmsko prireditev, ki se kot slovenska kulturna razstava harmonično priključi na naš pomladanski velesejem. Stotero prihodnih rok je bilo skozi tedne in mesece na delu, da so pripravile to pestro in zanimivo razstavo, katero bomo danes otvorili.

Spoštovana gospoda! Letošnja razstava slovenskega novinarstva, ki jo prirejajo naši novinarji ob 140letnici prve izdaje Vodnikovih Novic, zavzema po svoji pestrosti in zanimivosti ter po zgodovinski vrednosti prikazane gradiva med našimi kulturnimi

prireditvami prav odlično mesto. Namen letošnje razstave je nazorno prikazati prve začetke ter razvoj in razmah slovenskega novinarstva od najstarejših časov do današnje dobe. Razstava naj nam nazorno predloži velike, široke plaste našega naroda še neznane zasluge slovenskega novinarstva za našo kulturo in za naše gospodarstvo. Pokaže naj nam, da smemo biti na naše slovensko novinarstvo upravičeno ponosni. Naj mi gospodje prireditelji ne zamerijo, če se ne zavedam vsakomur posebej. Posebej se pa moram na tem mestu spomniti izrednih zaslug, ki jih imata za prireditev letošnje razstave predsednik Novinarskega združenja g. Stanko Virant in predsednik Razstavnega odbora g. Aleksander Zeleničnik. V posebno zadoščenje nam je, da so se tesne vezi, ki so že doslej obstajale med ljubljanskim velesejemom in slovenskim novinarstvom, s to razstavo še poglobile in učvrstile. Iskrena hvala vsem poštvovalnim sodelavcem iz vrst naših novinarjev.

Poleg novinarske razstave je v veliko ljubljeno in izrednim strokovnim znanjem prirejena etnografska in misijonska razstava »Indija«, ki podaja zaokroženo sliko te daljne dežele, njeno kulturo, njene tajne in njene čare.

V vrsti razstavnih prireditev jesenskega velesejma naj omenim še umetnostno razstavo likovnih umetnikov, razstavo »Mati za otroka« Zvezde gospodinj v Ljubljani, vrtnarsko razstavo, ki jo priredi Klub ljubiteljev cvetlic v Ljubljani, razstavo društva »Zivalca«, živalski vrt zoološkega društva v Ljubljani in razstavo industrijskih in obrtnih proizvodov, ki je v glavnem omejena na pohištveno in živilsko industrijo.

Prisrčno zahvalo izrekam vsem poštvovalnim gospe in gospodom sodelavcem.

Prijetna dolžnost mi je nadalje, da izrečem svojo iskreno zahvalo za pomoč, ki smo je bili, kakor vsako leto tako tudi letos, deležni od oblasti in korporacij.

Tudi tej naši prireditvi je pokrovitelj naš mladi vladar, Nj. Vel. kralj Peter II. Pozivam vas, dragi gostje, da zaključimo našemu ljubljensku kralju trikratni »Živjo!«

Predno preidemo k otvoritvenemu aktu, bo povzel besedo še predsednik Novinarskega združenja g. Stanko Virant.

Govor predsednika S. Viranta

Gospod zastopnik Nj. Vel. kralja! Gospodje ministri! Cenjene dame in spoštovani gospodje! Kot predsednik ljubljanske sekcije Jugoslovenskega novinarskega združenja se v imenu slovenskih novinarjev toplo pridružujem pozdravom, ki jih je ravnokar izrekel predsednik ljubljanskega velesejma g. Fran Bonač, ki je v svojem govoru že poudaril, da je letošnja jesenska prireditev ljubljanskega velesejma predvsem v znamenju novinarske razstave. Zato smemo slovenski novinarji s polno pravo

vico smatrati spoštovane goste, ki so se zbrali k današnji otvoritvi, tudi za svoje goste.

Slovenski novinarji smo priredili to prvo razstavo slovenskega novinarstva iz dveh nagibov: Letos spomlad je preteklo 140 let, od kar je naš veliki Valentin Vodnik dal Slovincem prvi časopis in z njim orožje v boju za narodni obstoj in razvoj, orožje, ki je bilo takrat še najmodernejše, ki pa ga že par desetletij kasneje ni mogel in ga tudi danes ne more pogrešati noben civilizirani narod. Vodnik si pač ni mogel misliti v kako močno drevo bo zrastle njegovo skromno seme. Doseglo je obliko in moč, ki smo Slovenci na njo upravičeno ponosni, saj je malo narodov na svetu in tudi malo v Evropi sami, ki bi imeli časopisje tako močno in vsestransko razširjeno kakor je pri nas. Posebno mogočen razmah je zavzelo po osvoboditvi in zedinjenju ter s tem vnovič izpričalo dragoceni pomen narodne svobode. Da dostojno proslavimo 140letnico začetka modernega novinarstva med Slovenci, smo se odločili za prireditev te razstave. Oddolžili bi se radi s njo spominu vseh onih znanih in neznanih prednikov, ki so z graditvijo slovenskega časopisja polagali temelje za našo civilizacijsko in kulturno stopnjo, temelje za ohranitev in za svobodo našega naroda. Sodobniki pa bi radi opozorili na veliko delo teh prednikov pa na pomen in vlogo časopisja v naši narodni zgodovini in našem današnjem življenju. Naša iskrena želja je, da bi razstava ta cilj dosegla.

Drugi zunanji povod za prireditev razstave je naš stanovski jubilej. Dobrih 30 let je poteklo, odkar se je časopisje med Slovence tako razvilo, da je ustvarilo stan polnih novinarjev in slovenski novinarji prvič združili v posebno organizacijo. Ako velja za kak stan, da se mora za njegovo življenje, življenjske in delovne razmere zanimati ves narod, potem velja to prav gotovo med prvimi za novinarje. Zato smatramo, da ni neskomno, ako stopamo pred javnost tudi s svojim stanovskim jubilejem. Lastne moči nas novinarjev in naše organizacije ne bi zadostovale za prireditev te razstave. Zato smo hvaležni vsem onim, ki so nas bodrili v naši zamisli, ter nas moralno in gmotno podprli.

Na polno razumevanje in podporo smo našli pri članih kraljeve vlade, pri oblasteh in korporacijah, na čelu jim banka uprava ter mestni občini Ljubljane in Maribora. Od osrednjih novinarskih institucij sta nam zlasti pomagala Centralni presbriro in agencija Avala. Ugledni Novinarski inštitut univerze v Monakovem s svojim direktorjem prof. Esterjem, današnjim našim dragim gostom, nam je ljubeznivo pomagal z nasveti, priporočili, pa tudi z dragocenim gradivom.

Vsem imenovanim in vsem drugim, ki so s svojim sodelovanjem ali podporo omogočili prvo razstavo slovenskega novinarstva, iskrena hvala. Vas pa, gospod minister, prosim, da otvorite tudi novinarsko razstavo, ko boste odprli letošnji jezensko prireditev ljubljanskega velesejma. In globoko pismo, ki nam jih je ljubeznivo za to priliko dalo na razpolago ministrstvo vojske in mornarice, naj neposredno po državi poroči o naši skromni, a lepi kulturni manifestaciji, glede katere iskreno želimo, da bi bila v čast in korist Slovencev, v čast in korist Jugoslovijce.

Po govoru predsednika ljubljanske sekcije JNU g. Viranta je predsednik g. Bonač naprosil ministra dr. Korošca, naj otvori letošnji jezensko razstavo velesejma.

Otvoritveni govor ministra dr. Korošca

Rad sem ustregel prošnji, naj otvorim letošnje novinarsko razstavo, je izjavil notranji minister dr. Korošec. Sam sem bil dolgo vrsto let aktiven novinar. Pred 40 leti sem začel v novinarstvu, pa tudi pozneje, ko me je življenje napotilo iz novinarstva drugam, sem ohranil stalne stike z novinarstvom. V tem razdobju je doživelo slovensko novinarstvo ogromen razvoj. Razstava bo vsem pokazala pot tega razvoja od začetka do danes. Pokazala bo našo kulturno zgodovino zadnjih desetletij in prikazala celostno sodobnih problemov novinarstva in vsega našega naroda. Zabol bo pogled na usihajoče kulturne vire iz tistih krajev, ki so danes izven meja naše države. Primerjava z uspehi in delom pri tujih narodih bo pokazala tvorno silo našega naroda in delo naših novinarjev in časopisja.

V naših razmerah ni bil novinarski poklic niti izdajanje časopisov dobičkonosna stvar. Novinarje je podžigala k delu in vztrajnosti predanost narodnostnim in drugim idealom ter smotrom. Razstava bo pokazala, kako pomembna je naloga in vloga časopisa v današnjem življenju. Časopis je postal lahko rečemo usodni činitelj za življenje naroda, ker je posredovalec med množico, oblikovalec in ustvarjalec mišljenja in prepričanja in usmerjevalec hotenja posameznikov in vsega naroda. Zdi se mi, da še premalo upoštevamo vlogo in pomen današnjega novinarstva in da javnost še ni dovolj dovoli tamo,

kako trdo, odgovorno in naporno je delo novinarja, ki zahteva celega človeka. Veliko je delo in odgovorno je udeleževanje teh arhitektov javnega življenja, ki največkrat izvršujejo svoj poklic anonimno.

Razstava slovenskega novinarstva bo dokazala sposobnosti naših novinarjev, ki jim nihče ne sme odrekati predanosti kljub majhnim razmeram, v katerih delajo, predanosti velikim ciljem: služiti kralju, državi in narodu. Naj živi Njegovo Vel. kralj Peter II., naj živi Jugoslavija! S tem odprjam razstavo.

Ob zvokih godbe so častni gostje in občinstvo v spremstvu novinarjev in funkcionarjev velesejma ogledali najprej novinarsko razstavo, ki je na vse napravila najboljši vtis. Nato so si gostje ogledali etnografsko in misijonsko razstavo (Indija), kjer so bili še posebej pozdravljeni. Sledil je še ogled ostalih razstavnih prostorov velesejma.

Kitajsko opravičilo v Washingtonu

Nanking, 31. avgusta. d. Ameriška potniška ladja »President Hoover«, ki jo je zadel bomba nekega kitajskega letala, je očitno hudo poškodovana, ker še vedno ni nadaljevala svoje poti iz Sanghaja proti jugu. Izmed 14 ranjenecv s te ladje je davi eden umrl. Kitajska vlada je že končala preiskavo v tej zadevi in so bili stiri kitajski letalci snoči degradirani ter postavljeni pred posebno sodišče. Hkratu so se kitajske oblasti v Sanghaju opravičile pri ameriškem poslaniku, da so kitajski letalci pomotoma odrgli bombo na ameriško ladjo. Njihova naloga je bila napasti japonske vojaške transportne ladje, ki so bile v bližini.

Kitajski poslanik v Washingtonu je imel še danes daljši razgovor z državnim tajnikom za zunanje zadeve Hullom ter se je v imenu svoje vlade opravičil zaradi nenameravnega bombardiranja ameriške potniške ladje »President Hoover«. Izrazil je globoko obžalovanje zaradi materialne škode, ki je bila prizadeta ameriški paroplovni družbi, kakor tudi zaradi žrtve, ki jih je zahtevala ta nesreča. Nadalje je Hullu sporočil, da je kitajska vlada pripravljena v bodoče jamčiti za varnost ameriških državljanov in njihovega imetja na Kitajskem, kakor tudi plačati odškodnino vsem prizadetim.

Washington, 31. avgusta. o. Prvotno vznemirjenje, ki je nastalo zaradi letalskega napada na ameriško potniško ladjo »President Hoover«, se je že docela poleglo in je politična javnost z zadovoljstvom sprejela na znanje izjavo kitajskega poslanika v Washingtonu, da je nankinska vlada pripravljena plačati odškodnino za vso nastalo škodo in prevzeti v bodoče vso skrb za varnost ameriških državljanov in njihovega imetja na Kitajskem. Po informacijah iz Sanghaja je ameriški poslanik po navodilih svoje vlade že sporočil maršalu Čangkaškju, da smatra državno tajništvo za zunanje zadeve incident z ameriškim potniškim parnikom »Presidentom Hooverom« za likvidiran.

Položaj na severnem bojišču

Peking, 31. avgusta. o. Središče borbe se je v poslednjih dneh premaknilo še bolj proti severu. Japonska vojska sedaj prevzem čisti teren od Hajlaja vzdolž železniške proge proti severu od vseh kitajskih protovoljskih čet in oddelkov, ki razdirajo progo, ceste in druge naprave. Japonci so železniško progo v bližini nankovskega prelaza že za silo popravili. Od prelaza do Hajlaja je sedaj na delu več tisoč delavcev, ki z vso naglico popravljajo še ta del proge. Očitno hočejo Japonci uporabiti železniško progo za svoje nadaljevalno pridiranje v Notranjo Mongolijo. Pri zasledovanju kitajskih rednih oddelkov in četnikov, sodelujejo tudi letala. Kitajska vojska se unika proti jugovzhodu in se znova koncentrira v mestu Waini, 50 km daleč od železniške proge Peking-Kalgan.

V bližini Liangsianga so Japonci zasedli daljšo verigo gričev, ki so izredno velikega strateškega pomena za obrambo vsega pekinškega polotroja. Južno od Tiencina so Japonci zavzeli Sanghuan.

Japonci bombardirajo kitajsko mesto

Sanghaj, 1. septembra. AA. Havas: Včeraj popoldne je 15 japonskih letal bombardiralo Jangceu. Kitajska letala pa so jih kmalu prepoznala. Škoda je neznatna.

Tokio, 1. septembra. AA. DNB: Japonska letala so včeraj bombardirala kitajsko mesto na jugu in sicer letališče pri Kantonu in več mest v pokrajini Hukien. Bombardirala so tudi vojaška poslopja ob progi, ki vodi v Kanton.

Kolera v Sanghaju

London, 1. sept. AA. Današnji listi poročajo iz Sanghaja, da so v francoski koncesiji ugotovili 5 primerov kolere. Kolera je izbruhnila zaradi slabih zdravstvenih razmer, v katerih žive kitajski begunci. Oblasti so takoj ukrenile vse potrebno, da preprečijo širjenje bolezni. Vei vojaški angleške koncesije so bili cepljeni proti kolari.

Siam ostane nevtralen

London, 1. septembra. AA. DNB: V sedanjem sporu na Daljnem vzhodu bo Siam izjavil najbrž politiko stroge nevtralnosti. Visti o kakšnem posebnem vplivu Japoncev na Siam so brez osnove.

Kitajci beže iz Nankinga

Nanking, 1. septembra. AA. Havas: Stevilo prebivalstva v prestolnici zelo pada. Menijo, da je dosedaj zapustilo mesto 700 tisoč oseb. Kitajci beže na vse strani.

S španskih bojišč

Salamanca, 1. septembra. AA. DNB: Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi, da na santandrski fronti nacionalisti zmagovalno prodirajo. Zaplenili so veliko skladišče orožja ter skladišče ročnih granat in dinamita. Železniška zveza med Santandrom in Bilbaom je zopet vzpostavljena. Na aragonski fronti se je sovražnik po hudi borbi pri Belchiti in Santa Olala moral umakniti s težkimi izgubami.

Na južni fronti so naše čete z naskokom zavzele Punto Valeta, kjer je bilo pet jarkov. Dne 29. avgusta so naša letala sestrelila še eno sovražnikovo bombno letalo in eno lovsko letalo.

Bilbao, 1. septembra. AA. Havas: Radio »Espana« je snoči objavil: Nacionalistične čete so v odseku Belcita na aragonski fronti zavzele vse določene postojanke. Odbit je bil hud napad vladnih oddelkov pri San Mateo. Na santandrski fronti nacionalisti napredujejo in so zavzeli pristanišče San Vicente de la Barrera.

San Sebastián, 1. septembra. AA. DNB: Poročilo vladnega poveljstva pravi, da je bil pri Pardu v vseučiliškem predmestju odbit sovražni napad. Na fronti pri Guadajari je sovražnik močno pritiskal na postojanke pri Jocar. Na santandrski fronti sovražnik še vedno močno pritiska. Na južni fronti je sovražnik topništvo bombardiralo sovražne postojanke pri Don Menitu.

Nenadna pot dveh angleških ladij

London, 1. septembra. AA. DNB: Po vestih iz Gibraltarija sta angleški vojni ladji »Hardy« in »Hiperion« s polno paro poneli odpluti v vzhodni smeri Sredozemskega morja. Vzrok tega nenadnega odhoda ni znan. Častniki in posadka, ki je bila na obali, so sklicali iz barov in hotelov. Lovile so jih posebne letneče patrulje.

Velik požar

Lima, 1. septembra. AA. Havas: Velik požar je popolnoma uničil mesto Jaen blizu Katamarce. 500 družin je ostalo brez strehe, mnogi oseb je ranjenih. Vlada je takoj odredila vse potrebno za pomoč ponesrečenecem.

Zvočni film v cerkvi

London, 1. septembra. AA. DNB: Jutra nji londonski tisk objavlja vest, da bodo prihodnje tedne namestili po angleških cerkvah aparate za zvočni film. Med službo božjo bodo vrteli pobožne filme, namestu pridig pa bodo oddajali govore.

Anglija in Amerika

London, 1. septembra. AA. DNB: Po neki vesti agencije Reuter misli Anglija in USA poslati skupno brodogoj na Daljni vzhod, ki naj zaščiti plovo ladji, ki niso zapletene v spor. Vojne ladje, ki bi spremljale trgovske parnike, bodo streljale na vsakogar, ki bi skušal napasti kakšno ladjo, ki pripada tema dvema državam.

Francija ne bo protestirala

Pariz, 1. septembra. AA. DNB: Dobro obvešeni krogi izjavljajo, da ni res, da misli francoska vlada pri odboru za nevmešavanje protestirati zaradi brzjav, ki sta bili izmenjeni med Mussolinijem in Francmom potem ko je bil zavzet Santander. Vendar bo francoska vlada ti brzjavki izrabila, kadar se bo govorilo o Španiji.

Bivši španski prestolonaslednik se loči

Havana, 1. septembra. AA. Havas: Grof Cavadonga, bivši španski prestolonaslednik, in gospa Marta Rocafor se bosta danes tožila za ločitev zakona. Grofov odvetnik misli, da bo ločitev dosežena v enem mesecu. Bivši asturski princ namerava takoj nato odpotovati v Zedinjene države. Grof se je podočil z gdnjo Rocafor letos 3. julija in sicer mesec dni po ločitvi zakona z gdnjo Sanpedro.

Italijanski letalski minister v Bukarešti

Bukarešta, 31. avgusta. w. Italijanski letalski general Pelegrini je prisel z letalom v Bukarešto. Danes dopoldne je imel razgovor z rumunskim letalskim ministrom, popoldne pa bo odpotoval v Sinajo, kjer ga bosta sprejela Antonescu in dr. Stojadinović. Kakor domnevajo, bo v kratkem sklenjena pogodba glede letalske proge, ki bi vezala Italijo, Jugoslavijo in Rumunijo.

Estonki predsednik na Finskem

Talin, 31. avgusta. AA. Predsednik estonske republike je odpotoval v Helsinki na obisk k predsedniku finske republike.

Borzna poročila

Carib, 1. septembra. Beograd 10, Pariz 16.29, London 21.64, New York 43.625, Bruselj 73.40, Milan 22.95, Amsterdam 24.225, Berlin 175.075, Dunaj 80.25—82.10, Praga 24.4, Varšava 24.4, Beograd 24.4.

Morilni prstan cesarja Trajana

Bolgarska služkinja Ira Vasova je hotela z njim umoriti svojega nezvestega ljubčka

Služkinja je poskusila umoriti človeka z zastupljenim prstanom rimskega cesarja. To je bilo ozajle sodne obravnave, ki so jo imeli te dni pred sodiščem v Sofiji. Glavno zanimanje pa ni bilo osredotočeno toliko na obtoženko, kakor na njeno morilno orodje. Gre za vokal prstan s truplom.

Cesar Trajan, eden najznamenitejših rimskih vladarjev, je zastupil Bolgariji trajne sledove svojega vladanja, kajti sedanja Bolgarija je spadala takrat k rimski državi kot provinca Dacia. Sofijski narodni muzej hrani bogate spomine na to dobo, pa tudi v privatnih rokah je mnogo več, šelad, veriže in prstanov, ki so jih nekoč nosili rimski osvajači. Blizu Haskova v Bolgariji je odkril pred 20 leti advokat Tipov centurionov grob in našel v njem prstan z dobro ohranjenim napisom, da je dobil rimski častnik Marcus Quintilius Pugnus ta prstan od cesarja Trajana za velike zasluge, ki si jih je bil pridobil za cesarja.

Ko je kmalu potem advokat Tipov umrl in sicer v zelo čudnih okoliščinah, je preiskava dogajala, da je bil v prstanu mehanski, z ostrim, tankim rezilom. Nedvomno je bila smrtonosna igla nekoč napojena s strupom. Selo renesansa, posebno v Italiji, si je zopet izmislila podobne strupene nakite, s katerimi je bilo kaj lahko skrivati umorilni nadležnega prijatelja ali ljubico. Na smrt obsojeni je dobil v prstanu Marcus Quintilius Pugnus kot žrtev zastupljenega prstana, se seveda po dobrih 2000 letih na dan ugotoviti. Bolj sporno je bilo to pri advokatu Tipovu. Po njegovi smrti je bila luknjica v prstanu prazna in tu se prav za prav začne sodna obravnava.

Služkinja advokatovega vnuka trgovca Ivana Tipova Ira Vasova je bila zarotena z nekim davčnim uradnikom, ki ji je obljubil zakon. Pozneje je pa obljubo prelozil in se oženil z drugo. Ira Vasova ga je prosila in rotila, grozila mu je, toda vse zaman. Potem je pa kazalo, da se je sprijaznila s svojo bridko usodo in v znak pomirjenja je celo poslala svojemu bivšemu zarotniku poročno darilo v obliki starinskega prstana. Bil je isti prstan, ki ga je bil podaril cesar Trajan svojemu centurionu, pozneje ga je pa našel advokat Tipov pri Haskovu. Ira Vasova je videla prstan pri svojem gospodarju in ko je zvedela, kakšno zgodovino ima za seboj, ga je ukradla, da bi z njim umorila nezvestega ženina. Toda med poročno gostijo, ko je imel ženin prstan že na roki, je pritisnil na zlat gumbič tako, da je prožina, ki je skozi 2000 let ohranila svojo prožnost, poglajala iz prstana tanko iglo, da se je zapeljala v prstan. Tedaj je ženin spoznal, da je bil v prstanu strup. Odkril je na kliniko, kjer so pa ugotovili, da prstan ni več nevaren. Vendar je pa Ira Vasovo ovdela policija, da so jo aretirali in postavili pred sodišče.

Obtoženka je priznala, da je ukradla starinski prstan, da bi z njim umorila svojega nezvestega ljubčka. Ker so pa strokovnjaki ugotovili, da prstan ni bil več nevaren, ker strupa ni bilo več v njem, je izrekli sodišče mnenje, da je Vasova zakrivila poskus umora z neupravičenim orodjem. Niti zaradi tatvine ni bila obsojena. Ta obravnava je dala pobudo, da so se v Sofiji začeli zanimati za arheologijo, Sofijski Narodni muzej, kjer je v vitrini razstavljen Trajanov prstan, je zdaj vsak dan poln radovednežev.

Louis je zmagal po točkah

V ponedeljek ponoči se je vršila med znamenitim črncem Louisom in Angležem Tommyem Farrom borba za naslov svetovnega prvaka v boksu, ki jo je Louis po točkah odločil v svojo korist. Zilavi in odprni Anglež je vzdržal celih 15 kol, kar se dosele napram črncu še ni nikomur posrečilo in malo je manjkalo, da ni postal zmagovalac. Borba med njima je bila precej izenačena in ko so sodniki proglasili Louisa za zmagovalca, je publika precej bučno protestirala, ker si ni strinjala s to odločitvijo, čeprav so bile njene simpatije na strani Američana.

Borba je bila precej napeta in prvih 8 kol je bil Farr Louis popolnoma enakovreden nasprotniku, nato je pa prišla do veljavne večje črnceva rutina, svojega nasprotnika je neusmiljeno obdelaval z desnico in levico. Se je v zadnjih dveh kolu je Farr pokazal precejšnjo tehniko, smelost in neustrašnost, ki je vse presenetila. V prvem in drugem kolu je plasilar Louisa več ostrih udarcev po licu in po glavi, a enkrat ga je črnce oplazil tako močno nad oči, da mu je eno močno oteklo, krvavel je pa tudi iz nosa. Splošno je bilo opažati, da je visoko tehnično znanje Farrja v prvih kolu Louisa spravilo iz ravnotežja in da ni bil tako nevaren, kakor je bil običajno pri drugih borbah. Pozneje je imel tudi črnce ves otekel in krvav obraz. Po 15. kolu so sodniki proglasili črnce za zmagovalca.

Foe Louis je tečaj 198. Tommy Farr pa 204.5 funta. Borbi je priostoval kakih 40.000 gledalcev, med njimi je bil tudi Max Schmeling, bivši svetovni boksarski prvak. Ki so ga precej grlo izigrali, saj bi se moral črnce najprej pomeriti v revanši borbi z njim in potem je šele prišla v poštev borba Louis-Farr.

Zelo draga žena

Znano je, da je svatba draga, ločitev zakona pa še bolj. Toda ločitev, ki si jo je privoščil Amerikan Filip James Davidson, lahko služi v svarilo mnogim možem, ki se z zakonskim življenjem lahkomišleno igrata. Filip Davidson, milijonarjev sin, se je poročil z lepo Dorotejo. Takoj po poroki so se pa začeli dema tako hudi prepri, da je mož pobegnil od svoje žene, da bi našel mir.

Žena je pa brž vložila tožbo in zakon je bil ločen po moževi krivdi, ker je ženo zapustil. Mož je pred sodiščem propadel. Ženi je sodišče prisodilo odškodnino v znesku 200.000 dolarjev, kar pomeni v našem denarju že lene milijone. Zakon je trajal samo 11 dni in tako je veljala Doroteja svojega moža vsako uro v našem denarju okrog 35.000 din. Tako drage žene menda še noben mož na svetu ni imel.

Novine, ki jih niso tiskali na papirju

Sto let je že tega, kar so izhajale v Parizu čudne novine pod imenom »Politicien žepni robc«. Bile so tiskane na platnu in ne na običajnem papirju. Te zanimive novine pa niso nastale iz čudaštva ali vtroglosti. Na papirju jih niso tiskali samo zato, ker je bil papir tako visoko obdaven, da ga niso mogli rabiti za novine. Ta primer ni osamljen. Tudi velik format mnogih angleških novin je posledica visokega obdavenja papirja, ki ga je dobil iz Anglije. V Angliji so namreč svoj čas obdavenje novine po številu strani in odstop prizadevanje, da bi imele novine čim manj strani, da bi pa ob enem ne bile pri vsebini nič prikrajšane. Pod tem pritiskom davčnega vijaka se je založil pariški izdajatelj s platnom po taki ceni, da ga je lahko rabil namestu papirja in ga prodal brez konkurence. Te novine so ljudje radi kupovali zlasti pozimi, ko so bili mnogi prehlajeni in nahodni. Po temeljitem branju so jih lahko rabili za žepne robce in novinar je dobro služil. Toda vse

POZNA LJUDI

Povej mi no, kako moreš neprestano delati dolge, ne da bi jih poravnali? — Izposojam si denar samo od pesimistov. Ti namreč nikoli ne računajo s povračilom.

postane žena edinega moža na svetu, ki more njegova moč odtehtati moč celega naroda. V vlogi junakinje ga pripravi do tega, da deli z njo njeno mržnjo in vrže ga liki ogromen tank proti tistim, ki so jo pripravili ob vse... Prekrži njihove račune, izpodkopa njihovo vpliv in napravi iz svojega močnega orodja obnovitve strmoljavljenege režima... Pravijo, da so Francozi po navadi romantični. Evo, gospodje, domneve, ki bi jo morali obrniti.

Jean de Mervent, ki je bil že nekaj časa nestrpen, je odgovoril z vso svojo vladnostjo:

— Vaša hipoteza je zares romaneskna, gospa. Poznam pa drugo, ki njen pozitivizem gotovo ne bo neljub anglosaškemu okusu.

— Na to sem pa res radovedna.

— Prosim! Čeprav je na Kitajskem uživanje opija v načelu prepovedano, ni nobena tajna, da je na vsem svetu baš Kitajska tista, ki porabi največ opija...

— Do tu se strinjam z vami.

— Zelo me veseli. No, torej Sovjeti so leni v marcu podkupili kitajske oblasti in dosegli, da je bilo zaplenjenih dvajset tisoč unov opija angleškega izvora. Ves ta opij so ob zvokih fanfar sežgali na javnem trgu v Pekingju.

— Kakor da bi Sovjeti še nikoli ne storili nič hujšega! — je pripomnil oče Didier.

— Pardon, nikar se ne prenegajite s sodbo. Če nastopajo Sovjeti proti opiju, delajo to zato, ker mak v Rusiji noče rasti. Nasprotno pa izdelujejo

pride ob veljavno in čez nekaj let platnenih novin nihče več ni kupoval. Ohranilo se je samo še 14 izvodov teh originalnih novin in zbiralci se kar trgaajo za nje. En izvod je ohranjen v novinarskem muzeju mesta Pariza.

Parizski zgled je vzpodbujal k posnemamju. Leta 1850 je izhajal v Parizu list »Najade«, tiskan na gumiju, da so ga lahko čitali ljudje tudi v kopeli. Pa tudi te novine so kmalu nehale izhajati, ker se ljudje niso dovolj zanimali za nje. Imajo pač tudi novine svojo usodo.

Kdo skače najbolje?

Navadno pravimo, da skače najbolje bolha. V primeri s svojim telesom skače baje tako dobro, da bi lahko preskočila tudi kupolo cerkve sv. Petra v Rimu, če bi bila tako velika kakor človek. S križem na vrhu je pa visoka ta kupola 132 m. Svedski list »Allers« na piše, da je ta domneva zmotna. Ne glede na to, da se obseg telesa početrvi, teža pa poomeri, če se njegova velikost samo podvoji, moramo upoštevati tudi to, da je moč mišic odvisna samo od premera vlaken. Zato bi noga bolhe, tudi če bi bila bolha tako velika kakor človek, še daleč ne zadostovala, da bi bolha skočila 100 m visoko ali pa še več. Pri povečanem telesu moramo upoštevati, da se s tem poveča tudi zračni odpor, ki igra veliko vlogo pri skakanju kakor tudi pri hitri vožnji. Zato ni točna trditev, da je bolha glede na svojo telo najboljši skakač na svetu. Bolha skoči 18 cm visoko, v daljavo pa do 32 cm.

Poznamo pa boljše skakače od bolhe. Vzemimo kar žabo, ki ima tudi temu odgovarjajoče ime. Ta skače do 90 cm daleč, v višino pa samo 7 cm. Konj z jezdecem skoči do 7,50 m daleč, v višino pa 90 cm. Na sportnem polju lahko zabeležimo pri človeku najdaljši skok v daljavo 8,10 m v višino pa 105 cm. Se daleč skoči ob enaki višini pes in sicer do 8,25 m. Psa prekoski kenguru, ki skače do 8,55 m v daljavo in 1,2 m v višino. Najboljše pa skače kralj živali, lev, in sicer v višino nad 1,55 m, v daljavo pa do 9,15 m.

Lord Rotschild umrl

Angleški učenjak lord Lionel Walter Rotschild je umrl v petek, star 69 let. Rojen je bil 8. februarja 1868 v Londonu kot sin lorda Nathaniela Mayer Rotschilda, guvernerja Angleške banke in intimnega prijatelja kralja Edvarda VII. Studiral je v Cambridgeu in Bonnenu ter bil promoviran za doktorja filozofije. Pečal se je v glavnem z zoologijo, in ustanovil je v mestecu Tringu muzej za svoje zoološke in etnološke zbirke.

Od leta 1899 do 1910 je bil kot liberalni unionist član parlamenta. Po smrti svojega očeta leta 1916 je prevzel kot družinski poglavar tudi očetovo politično nasledstvo, toda brez častiloposti. Bil je tudi predsednik društva za zatiranje antisemitizma. Leta 1932 je prodal svoje slavno 500.000 najrazličnejših ptic obsejajočo zbirko muzeju v New Yorku. Pokojnik je bil tudi član kuratorja Angleškega muzeja in častni doktor univerze v Diessenu.

Odpor proti novemu bračnemu pravu

V Angliji stopi 1. januarja 1938 v veljavo novo bračno pravo, ki naj nadomesti zdaj že močno zastareli zakon iz leta 1857. Po normah iz petdesetih let preteklega stoletja je bila močnega v Angliji počitve zakona samo iz razlogov ženinega ali kvalificirane ženskega zakonolomstva. Po novem zakonu se pa pridružijo temu ločitvenemu razlogu še drugi, kakor jih zahtevajo moderni znanstveni nazori glede konca sožitja moža in žene, nazori, ki so se že davno uveljavili v mnogih evropskih državah. Tožba na ločitev zakona bo lahko v bodoče v Angliji vložena razen v primeru zakonolomstva tudi, če en zakonec brez utemeljenega razloga za tri leta ali več zapusti drugega, če kruto ravna z njim ali če je neozdravljivo bolan. Razen tega prinaša novi zakon še eno zanimivo novost, da namreč tožba na ločitev zakona ne more biti vložena, dokler ne minejo tri leta po poroki.

Angleški kler pa stoji seveda strogo na konservativnem stališču in je začel srdito kampanjo proti novemu bračnemu pravu. Njegovo stališče zagovarja pred javnostjo škof v Chelmsfordu dr. Henry Wilson, Angleška cerkev se boji, da bi zakonci ne zlorabljali nove določbe, da je podan razlog za ločitev zakona, če en zakonec neutemeljeno zapusti drugega in če živita tako ločeno nad tri leta. Glede krutega ravnanja je pa angleški kler mnenja, da je lahko tudi posledica nagle jeze, Cerkevni tisk se boji tudi velike raznožljivosti ločitev zakona, če stopi v veljavo novo bračno pravo. Objektivno vzeto je pa z novim zakonom nujno zlo zmanjšano.

Iz Ptujja

— Gosenski nasloga. V ptujski okolici so se pojavile na poljih velike množice gosens, ki povzročajo obšutno škodo. Gosens, ki so se pojavile celo v mestu na vrtovih. Tudi na poljih ptujskih hiralnic so se pojavile v ogromni množini ter obrale pes, zelje in drugo. Vsekar bo treba nekaj ukreniti, da se zatre škodljivka.

— Vreme se je zadnje dni zelo poslabšalo. Dež rosi kakor jeseni. Mokrota bo zlasti škodila krompirju, ki že sedaj gnije. Tudi grozdje je že začelo dozorevati v nekaterih vinogradih in bo začelo zaradi neprestanega deževja gniti.

— Vpisovanje na drž. realni gimnazij bo od 1. do 5. septembra, in sicer 1. za dijake I. razr., od 2. do 4. pa za vse dosežanje dijakov višjih razredov, 5. septembra pa za dijake iz drugih zavodov. Vsi podrobnejši podatki so razvidni na šolski tabli. Služba boja bo dne 12. septembra, naslednjega dne pa bo že reden pouk.

— Novo kopalništvo v Ptujju. Mestna občina je z vso resnostjo pričela razmišljati o novem kopalšču, ker je sedanje ob Dravi mnogo premajhno in tudi neprimerno. Drava je skoraj vse poletje umazana in umrla. Sedaj se je občina resno zavzela za to, da zgradi na svojem tkzv. Adelsbergovem posestvu, kjer so bile nekdanj vojaške barake, tik ob Grajeni veliko moderno kopalništvo. Voda se bo črpala v bazene iz bližnjega vodnjaka, ki je ima dovelj. Kopalništvo bo le nekaj minut od mesta, a prah ne bo mogel od njega. Novo kopalništvo bo idealno in bo imelo le malokatero mesto tako kopalništvo kakor Ptuj, ako se bo to načrt uresničil.

— Sokol preurejuje svoje letno telovadišče v Ljudskem vrtu. Planirajo še ostali del obsežnega prostora, s čimer bo Sokol pridobil veliko otroško igrišče.

— Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 158 svinj, prodanih pa je bilo le 45. Prodajna cena je bila za proleknje stare od 6 do 12 tednov 80 do 130 din. Debele svinje so prodali po 6 do 7 din, plemene svinje pa po 5,75 do 6 din kg žive teže.

— Pod voz je prišel. Po nesreči je prišel pod voz 13letni posestnikov sin Ivan Plohl iz Sv. Marka pri Ptujju. Voz mu je šel čez nogo in mu je zlomil nad kolonom. Prepeljan je bil v ptujsko bolnico.

— Naplavljen truplo. Pri Sv. Marku pri Ptujju je Drava naplavila moško truplo, v katerem so spoznali 18letnega splavarja Franca Zafrana iz Selnice, ki se je pred dnevi ponesrečil. Pokojnik je bil pokopan na pokopališču pri Sv. Marku. K pogrebu so razen sorodnikov prišli tudi njegovi tovariši, ki so se z venci pripeljali do Sv. Marka s splavi.

— Kinoobiskovalci se v zadnjem času zelo pritožujejo, da dvorana med predstavami ni zadostno prezračena. Uprava kinopriporočamo, da dvorano za vsako predstavo temeljito prezračijo, ker je za to dovolj časa.

— Avtomobilistova nezgoda. V ponedeljek popoldan je vozil po ostrih serpentinah na Ptujski gori avtomobil last g. Kuhariča iz Ormoča in ga je šofiral njegov sin. Od druge strani je privozil nek motociklist, tako da sta se srečala baš na ovinku. Šofer pa je nenadoma izgubil prisotnost duha ter enostavno zavozil v jarek in podrl ob robu ceste stoječo deklico, ki je bil v vlekci daleč za seboj. Deklica je dobila k sreči le lažje poškodbe in tudi potnikom se ni nič zgodilo. Avto, ki je ostal v jarku, so potegnili s konji zopet na cesto.

Iz Šoštanjja

— Šahovska tekma. V nedeljo se je odigrala v Mozirju šahovska tekma med šoštanjskim in šahovskim klubom »Savinja«, ki je bil nedavno ustanovljen. Šahovski klub »Savinja« združuje šahiste Gornjesavinske doline, ki so z nedeljsko tekmo dokazali, da se bodo prav kmalu uvrstili med najboljše provincialne šahovske klube. Čeprav se je nedeljska tekma končala z zmago Šoštanjčanov z ožkim rezultatom 8 in pol : 7 in pol, je klub »Savinja« postavil za šahovske mize enakovredne nasprotnike, na nekaterih deskah pa je bil celo močnejši. Tekma je bila zelo napeta, borba ostra. Šele zadnje partije so prinesle našemu klubu piclo zmago. Pred pričetkom igre je pozdravil šahiste predsednik »Savinje« g. Drusko-vič, potem pa se je otvoril match na osmih deskah, ki je dal naslednje rezultate: Kováč : Majcenovič 1 : 1 (prvo imenovan je Šoštanjčan), Kosi : Drusko-vič 1 : 1, Toter : Part 1 : 1, Scharner : Redko 2 : 0, Koren : Ermenec 1 : 1 in pol, Majer : Majcenovič 2 : 0, Sovič : Kampjut 1 : 1, Arzenšek : Predan 0 : 2. Po tekmi se je v imenu Šoštanjkega kluba zahvalil gostom za lep sprejem g. Koren. Revanšna tekma se bo vršila v Šoštanjju.

— Pomočniki izpiti. Pred izpraševalno komisijo Združenja obrtnikov so minulo nedeljo polagali pomočniške izpite vajenci iz kovaške, mizarke in slikarske stroke. Izpise so napravili: kovač Šaloven Ivan in Zelenik Ivan, mizarja Petek Martin in Čekon Ivan in slikar Ciril Prisanlan.

— Toda... sir Hawkstone? — je vztrajala lady Helena na svojem.

— Toda, toda, gospa, čudim se, da vas moram poučevati o tem, prav vas, ki menda dobro veste, da ima sir Hawkstone na bregu Ganga v Ghazipooru največjo tovarno opija v Angleški Indiji in da je ta opij, čigar uživanje je Indom najstrožje prepovedano, izključno rezerviran za kitajsko porabo. Če pomislimo na drugi strani, da izdelajo v Ghazipooru nad polovico na Kitajsko uvažanega opija, je razumljiva domneva, tudi če ne govorimo o njegovih simpatijah do njegove žene, da je imel sir Ismail Hawkstone že dovolj razlogov, da je napel vsa sredstva in vso svojo moč, da bi iztrgal svojega klijenta iz kremljevje sovjetske konkurence.

— Temu pravijo v diplomaciji »zaščita interesnih sfer« — je pripomnil oče Didier.

— Ta hipoteza ne nasprotuje drugi, — je vztrajala lady Helena na svojem. — Nasprotno, prva drugo izpopolnjuje in utrjuje vezi tega zakona... Opazila je, kako je Robert stisnil zobe in ker si je že bila svesta uspeha, je pogovor ni več zanimal.

— Oprostite, gospoda, svoje kovčge moram zakleniti.

Po njenem odhodu je zopet zavladala zadrega.

— Uh, — je vzdihnil misijonar, — moram se nahitati svežega zraka.

Prijel je Roberta pod roko in ga odvedel na izprehod po krova. Jean de Mervent jima je sledil.

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

— Če vse dobro premislimo, ali je vse to samo golo naključje? Tako poseganje v dogodke bi gotovo dšalo temu slavnemu baronu, čeprav bi bilo to prvič, da bi mogla kaj takega ugotoviti...

— Zdi se, da ga zelo dobro poznate, — je pripomnil pazljivo poslušajoči grof.

— Poznala sem ga zelo dobro.

— Zroč na Roberta je naglasila zadnjo besedo.

— Poznala sem deloma tudi njegovo ženo... je pripomnila, sledeč učinku svojih besed.

Grof je samo trenil z očmi, lady Helena se je pa delala naenkrat veselo.

— Toda vi me spominjate, njegove žene... Glej, kaj bi moglo pojasniti marsikaj. Kolikor se spominjam, je lady Staša Hawkstonova Rusinja — bela Rusinja, kar je razumljivo, saj je princesa...

— Ne razumem zveze, — je pripomnil grof hla dno pod njenim pogledom.

— Zares?... Gospod de Mervent je pravkar dejal, da se omejuje na uganjanje. To se mi zdi mikavno. Castihlepna žena izrablja svojo lepoto, da

79

MIHAEL ZOŠČENKO:

Ugodna kombinacija

V naših časih se nekako začena za silo živeti.

Na eni strani vse strašno poceni — igla stane tri kopejke, — na drugi strani pa neprestano prihajajo nekakšne ugodne kombinacije. Bodisi to ali ono. Bodisi da česa ne kupiš ali pa ne ješ.

Toda nedavno sem zaslužil 20 kopejk. Zakaj? Kar tako. Stal sem dobre tri ure in zaslužil sem jih.

V začetku se mi je obetala čista izguba. Teta iz Tamkova mi je pisala strašno ganljivo pismo:

»Pošlji, za božjo voljo Te prosim, pošlji mi svojo fotografijo. Saj sem Te vendar pestovala in hranila z dudko. Zdaj Te pa že devetindvajset let nisem videla. Gotovo si se v tem času močno izpremenil. Pošlji mi svojo sliko — zelo rada bi Te videla.«

Tu se seveda ni dalo nič storiti. Napisal sem svoji teti primeren odgovor, položil v kuvertu svojo fotografijo v profil in odnesel pismo na pošto priporočeno.

Prihitev sem na pošto — toda pri vseh okencih so stale dolge vrste.

»Čujte, sem dejal, — kje sprejemajo tu priporočeno?«

»Tamle pri onem okencu, kar stopi v vrsto.

Vrsta pa sega tja do vrat, vrag jo vzemi!

Stopil sem v vrsto. Jel sem seveda misliti na tetko. Potem pa na vse sorodnike. Končno še na znanca. Kar se je odprlo okence.

Izročil sem pismo.

Poštni uradnik, svetlolasec, je dejal:

»Kje imate pa znamke?«

Odgovoril sem mu:

»Znamke imate vi. Vi ste pošta, ne pa jaz. Tu je denar.

On mi je pa dejal:

»Denarja mi ni treba vsiljevati. Tu se sprejemajo priporočena pisma, ne pa denar. Znamke dobite pri drugem okencu na levi strani. Lahko bi se že spoznali v enajstih letih na take stvari.

Hotel sem se spoprijeti s tem svetlolascem, pa so me žal zadnje vrste v naslednjem hipu potisnile od okenca.

»Ta je pa dobra, sem razmišljal. Zaman sem stal v vrsti. Toda storiti se ne da nič. Stopil sem k drugemu okencu.

Stopil sem zopet v vrsto, da bi dobil znamke. Seveda sem jel misliti na znanca, potem še na babico in potem sploh na ureditev države. In naenkrat sem bil pri okencu.

Kupil sem za šestnajst kopejk znamk, potem sem pa hitel k svoji priporočilni vrsti. Pogledal sem — podaljšala se je bila še precej. Poskusil sem priti do okenca brez vrstnega reda, pa mi niso dovolili, potisnili so me nazaj.

Tako sem počel noč stopil v vrsto. Jel sem razmišljati o vseh mogočih glupostih. Ne vem, zakaj mi je zopet ležala v glavo babica. Sploh so mi jele rojiti po glavi razne starke. In naenkrat je bilo okence tu.

Uradnik, svetlolasec, je vrzel pismo na tehnično, rekoč:

»To pismo je težje od običajnega. Mar ste natlačili vanj kamenja? Kupite še za pet kopejk znamk.«

Hotel sem se zopet spoprijeti s tem svetlolascem, pa so me zopet odrinili.

Odhitel sem k okencu po znamke. Stopil sem v vrsto in kupil za petak znamk.

In zopet sem hitel z znamkami v svojo priporočilno vrsto. Stopil sem na konec. Sijim. Teško sopem. Stal sem in stal. Naenkrat je pa med državljani pred menoj završalo. Kaj se je zgodilo? Večer se bliža, so dejali. Uradniki končujejo delo. Ne smemo jih ves dan izkoriščati. In kdor iz občinstva pošilja priporočeno pismo, naj ga izroči na brzojavu, tretje okence na desni strani.

Občinstvo je planilo tja. Samo jaz edini nisem planil k brzojavu.

Spravil sem priporočeno pismo v žep, preračunal v glavi čisti zaslužek od današnje kombinacije in se vrnil domov.

Čevljarji, pozor!!

ALI VESTE, KAJ JE NOVEGA?

NOVA TRGOVINA Z USNJEM

in vsemi čevljarstvom potrebnimi se je odprla na

Sv. Petra c. 22, pri Antonu Merharju

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka. Kakor s časopisnim oglaševanjem, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vaško hišo in govori dnevno desetstično očitateljev. Iščemo oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

NARODNA TISKARNA

IZVRŠUJE
VSA TISKARSKA DELA
LEPO IN OKUSNO

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekljici izjave beseda Din 1, davek posebej

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Naslove malih oglasov pošiljamo

samo onim,

ki pošljejo
znamke za 3 din.

SLUŽKINJA

za vsa hišna dela se sprejme. Naslov pove uprava »Slov. Narodac«.

2050

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 3 Din

STROJEPISNI POUK

Novi večerni tečaj za začetnike in izveščance. Sprejme se še nekaj učencev v oddelku ob 6. in v oddelku od pol 8. do 9. ure zvečer. Poučuje se po najmodernejši metodi, po deseterstičnem sistemu. Vpisovanje in pričetek pouka 3. septembra ob 6. do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer. Učna ura samo 2 din. Christofov učni zavod, Domobranska c. 15. 2022

TECAJI NEMSCINE

v Delavski zbornici. Večerni za odrasle, dnevni za mladino. IV. stopnišče, prtiličje, levo. (Iz Copeve ulice, pred kavarno).

2055

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5 Din

ENOSOBNO STANOVANJE v vent. s kabineto, kuhinje in pritiklini. Iste mirna stranka brez otrok za oktober. Sigurne plačnik. Ponudbe na upr. »Slov. Narodac« pod »Cisto in snažno« 1988

DIJAKINJO

sprejem v lepo hišo in zračno sobo v neposredni bližini gimnazije na Poljanski cesti. Cena zmerna, strogo nadzorstvo. Vprašati Poljanska 20-III. dno. 2059

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

Za šolarje

obleke, perilo, Hubertus plašč itd. Dober nakup. PRESKER Sv. Petra cesta 14.

SVEŽE BRESKVE

I-a, 50 kg 160 din. Zive piščance kg 12 din v zabojih 20 kg netto franko voznina razpošilja G. Drechler, Tuzla. 2059

Orient Karpel — Zipkin

Ljubljana, Beethovnova ul. 14/II. — Telefon 38-27

Oglejte si razstavo v paviljonu F 119-123.

Perzijske in turške preproge se dobijo po izredno nizki ceni.

RAŽEM na Žabjaku

TELEFON 28-57

sporočam cenjenim gostom, da bom točil od ravno kar doše vagonke pošiljke izbranega dalmatinskega vina najodličnejše kvalitete:

zdravilno črtno po Din 10.—

specialno belo po Din 10.—

kakor tudi štajerska in dolenska izbрана vina.

Priznana izvrstna kuhinja nudi vedno razne posebnosti:

Vsak torek in četrtek praženi vampi na tržaški način

Vsako sredo in soboto lovski golaž

Vsak četrtek in petek sveže morake ribe

Vsako nedeljo izbran menu

Abonenti se sprejemajo na dobro tečno domačo hrano.

Za obilen obisk se priporoča

ZORAN RAŽEM

Pozor!

Za časa velesojma igra

V KAVARNI »STRITAR«

v Ljubljani že priljubljena damska kapela pod vodstvom kapelnika g. Gojaka. Zaigrali Vam bodo najnovejše šlagerje, kakor tudi slovenske in sevdalinske pesmi.

Za časa velesojma odprta kavarna vso noč!

Za obilen obisk se priporoča kavarna »Pri Sritarju«.

Halo!**V KAVARNI »CENTRAL«**

zopet dnevni koncert priljubljene

damske kapele. Potrebni ste razvedrila, zato pridite vsi, da ob zvokih

godbe in petja pozabite na vse skrbi.

Za časa velesojma odprto vso noč!

Makulturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«

Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

Novi**na zraku****prevetreni puder**

Presenetljiva iznajdba
pariškega kemika za
kozmetiko

Puder desetkrat finejši in lažji, kakor je bilo doslej sploh mogoče misliti. Samo puder, ki je lahek kakor pero, je odbran za uporabo. To je presenetljiv nov način proizvajanja, ki ga je iznašel neki pariški kemik in ki ga sedaj izvaja Tokalon.

Zaradi tega se puder Tokalon tako gladko in enakomerno oprime lica, pokrivajoč kožo s tankim, nevidnim ovijem lepote. Rezultat tega je popolna naravna lepota, tako različna od staromodnih težkih pudrov, ki so dajali samo videz olepšanja. Poleg tega vsebuje puder Tokalon tudi smetanovo peno, zaradi katere se obdrži na licu osem ur. Tudi v najtoplejši restavraciji se ni treba pudrati, če uporabljate puder Tokalon. Ob koncu dolgih plesnih večerov bo ostala Vaša pelt še vedno sveža in brez vsakega bleśka.

KLIŠEJE

ENO
VEČBARVNE

JUGOGRAFIKA

SV. PETRA NASIP 23

2011

VRTNE OGRAJE

razne oblike, hitra dotava. Fasade trpežne, posebno proti vlazi od zunaj. Vse stavbna dela ceno in solidno izvrši Stavbno podjetje Rudolf Terželj, Ljubljana pri novi cerkvi, šiška.

2011